

Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság

16.Bhar.133/2023/6.

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság 2023. év szeptember hó 20. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A járművezetés ittas állapotban vétsége miatt Terhelt1 ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 23.Bf.6611/2022/16. számú ítéletét helybenhagyja.

A harmadfokú bíróság végzése ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s :

[1] Terhelt1 vádlottat a Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság 2022. január 7. napján kihirdetett, 5.B.XVIII.1067/2020/27. számú ítéletével az ellene járművezetés ittas állapotban vétsége [Btk. 236. § (1) bekezdés] miatt emelt vád alól felmentette, mivel nem látta bizonyítottnak azt, hogy a vádlott bűncselekményt követett el [Be. 566. § (1) bekezdés c) pont]. Megállapította, hogy az eljárás során felmerült ötvenhétezer-háromszázötvenegy forint bűnügyi költséget az állam viseli.

[2] Az ítélet ellen az ügyész – három munkanapi gondolkodási idő fenntartását követően, a törvényes határidőn belül – fellebbezést jelentett be a vádlott terhére, bűnösségének a megállapítása és büntetés kiszabása érdekében.

[3] A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2023. február 21. napján kihirdetett, 23.Bf.6611/2022/16. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta. Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki járművezetés ittas állapotban vétségében [Btk. 236. § (1) bekezdés]. Ezért öt háromszáz napi tétel pénzbüntetésre és egy év négy hónap közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét ezer forintban állapította meg, rendelkezett az összesen háromszázezer forint pénzbüntetés meg nem fizetésének a következményeiről. A járművezetéstől eltiltás tartamába a vezetői engedély visszavonásával a 2019. november 1. és 2022. február 14. napja között eltelt időt beszámítani

rendelte. Pontosította az elsőfokú ítélet kiadmányain szereplő ügyszámot. Úgy rendelkezett, hogy az eljárás során összesen felmerült száznegyvennyolcezer-hétszázkilencvenegy forint bűnügyi költségből a vádlott százháromezer-hetvenegy forintot köteles az államnak megfizetni, míg az ezt meghaladó bűnügyi költséget az állam viseli.

[4] A másodfokú bíróság ítéletével szemben a vádlott és a védő jelentett be fellebbezést a vádlott felmentése érdekében.

[5] A védő a fellebbezést írásban nem indokolta, harmadfokú nyilvános ülés kitűzését nem indítványozta.

[6] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.243/2023/3. számú átiratában a védelmi fellebbezéseket alaptalannak értékelte.

[7] Megállapította, hogy a másodfellebbezések joghatályosak, a harmadfokú eljárás lehetősége megnyílt.

[8] Harmadfokú nyilvános ülés kitűzését nem indítványozta.

[9] Rögzítette a teljes körű harmadfokú felülbírálat szükségességét.

[10] Megítélése szerint az eljárási szabályokat mind az első, mind a másodfokú bíróság megtartotta.

[11] A másodfokú eljárásban a bizonyítás lefolytatását szükségesnek, törvényesnek, és eredményét felhasználhatónak tartotta. Utalt arra, hogy az eljárási szabályok alapján szakértő által készített szakmai vélemény az eljárásban még okirati bizonyítéknak sem tekinthető, az kizárólag észrevételnek minősülhet. A másodfokú ügyész Bfel.788/2022/2. számú átiratában írtakra utalva ismét felhívta a figyelmet arra, hogy amennyiben a mérőeszköz hitelesített, a mérést hibátlanak kell tekinteni, amíg nem bizonyosodik be, hogy az eszköznek a mérés eredményét befolyásoló hibája van [1991. XLV. 13. § (3) bekezdés].

[12] Rámutatott arra is, hogy a törvényszék által hivatkozott 27/2010. (OT 14.) ORFK utasítás már nincs hatályban, azt, 2018. július 1. napjától a 40/2018. (VI. 29.) ORFK utasítás váltotta fel, ez utóbbi pedig nem rendelkezik arról, hogy az ethylometerrel több méréssorozatot kell végezni. Hivatkozott arra is, hogy a 4/2020. (VIII.6.) NSZKK Módszertani leírás alapján akkor kell a mérést 15 perc elteltével megismételni, ha az italfogyasztás befejezése és az első mérés között 8-15 perc még nem telt el, ez azt szolgálja, hogy ne – a közeli italfogyasztás miatt esetlegesen még – a száj nyálkahártyájában lévő alkohol mennyiségét határozza meg a mérőműszer. Ezzel az élettani jelenséggel azonban a vádlott vallomása alapján a jelen ügyben nem kellett számolni, így a második méréssorozat elvégzése szükségtelen is volt.

[13] A másodfokú bíróság által korrigált tényállást megalapozottnak, a harmadfokú eljárásban irányadónak értékelte.

[14] A vádlott bűnösségére vont másodfokú bírósági következtetést, a cselekmény minősítését törvényesnek tartotta.

[15] A jogkövetkezményeket megfelelőnek tekintette, enyhébb büntetés kiszabására nem látott lehetőséget. Rámutatott, hogy a vádlottal szemben a járművezetéstől eltiltás

alkalmazása az anyagi jogi rendelkezések alapján kötelező, ennek mellőzését lehetővé tevő különös méltánylást érdemlő körülmény nem állapítható meg [Btk. 55. § (2) bekezdés].

[16] Összegzően a másodfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását indítványozta, a határozat indokolásának az ügyészi átiratban jelzett tartalmú pontosítása, kiegészítése mellett.

[17] A másodfokú bíróság ítélete ellen akkor van helye fellebbezésnek, ha az első, illetve a másodfokú bíróság döntése ellentétes [Be. 615. § (1) bekezdés]. Ellentétesnek kell tekinteni a döntést abban az esetben is, ha a másodfokú bíróság olyan vádlott bűnösségét állapította meg, akit az elsőfokú bíróság felmentett [Be. 615. § (2) bekezdés a) pont].

[18] A fellebbezés sérelmezheti magát az ellentétes döntést, illetve kizárólag az ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálatból eredő, törvényben meghatározott rendelkezést vagy az indokolást [Be. 615. § (3) bekezdés].

[19] A másodjogorvoslat bejelentésére a vádlott és a védő is jogosult [Be. 616. § a) és c) pont].

[20] A kihirdetés útján közölt ítélettel szemben a jogorvoslat nyomban, vagy – annak fenntartása esetén – három munkanapon belül jelenthető be [Be. 582. § (1) bekezdés].

[21] Jelen ügyben a másodfokú bíróság az elsőfokon felmentett vádlott bűnösségét megállapította, a két ítélet tehát perjogi értelemben ellentétes. A védelmi másod-fellebbezések magát az ellentétes döntést sérelmezik, vagyis a jogorvoslat bejelentése törvényes okból történt. A jogorvoslati igényt arra jogosultak, törvényes határidőben bejelentették. Mindezekre tekintettel a vádlott és a védő fellebbezése joghatályos.

[22] Az ítéltábla az ügyet tanácsulésen bírálta el, mert az ítélet ellen a vádlott terhére nem jelentettek be fellebbezést és nyilvános ülés kitűzését a jogosultak egyike sem indítványozta [Be. 621. (2) bekezdés].

[23] A vádlott és a védő fellebbezése nem alapos.

[24] A harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletének a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntését, azon rendelkezését, illetve részét, amelyet az elsőfokú bíróság ítéletének a sérelmezett ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálata eredményezett, továbbá az elsőfokú és a másodfokú bírósági eljárást arra tekintett nélkül bírálja felül, hogy ki milyen okból fellebbezett [Be. 618. § (1) bekezdés]. Ezen túlmenően hivatalból dönt – többek között – az egyszerűsített felülvizsgálat körébe tartozó kérdésekben is [Be. 618. § (2) bekezdés].

[25] A harmadfokú felülbírálat terjedelme jelen eljárásban a bejelentett fellebbezések okára figyelemmel teljes körű, vagyis kiterjed az első és másodfokú eljárás törvényességének, a másodfokú ítélet megalapozottságának, a bűnösség, a bűncselekményi minősítés, a büntetés kiszabás törvényességének, valamint az indokolás helyességének az ellenőrzésére.

[26] A felülbírálat tárgya értelemszerűen és főszabályként először az eljárási szabályok - azon belül az ún. abszolút, majd az ún. relatív hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabályok – megtartásának vizsgálata.

[27] Jelen ügyben mind az első, mind a másodfokú bíróság eljárása során megtartotta azokat a szabályokat, amelyek megsértése mérlegelés nélkül tenné szükségessé ügydöntő határozataik hatályon kívül helyezését [Be. 607. § (1) bekezdés, 608. § (1) bekezdés].

[28] Az előbbi körön kívül eső eljárási szabályokat azonban mind az első, mind a másodfokú bíróság kisebb mértékben megsértette.

[29] A kerületi bíróság eljárásában fellelhetők voltak olyan perjogi eltérések, amelyek az eljárási szabályok téves értelmezéséből eredtek.

[30] Az elsőfokú bíróság /14. sorszámu 2020. május 20. napján kelt végzésében a Nemzeti Szakértői és Kutató Központ ismételt, új szakértői vélemény beszerzését elrendelő kirendelése mellett a szakvélemény adásából „kizárta” az intézmény nevében korábban eljáró szakértő3 szakértőt. A szakértő kizárása nem pervezető végzéssel történik, amelynek indokolása van, amely e körben tartalmazza a döntés törvényes okának a megjelölését is és amellyel szemben fellebbezésnek van helye. A szakértő kizárása esetén az érintett az ügyben nem járhat el, [Be. 191. § (1) bekezdés] ezért a korábban adott véleményei sem vehetők figyelembe bizonyítékként [Be. 167. § (5) bekezdés]. Ezek az eljárási jellegzetességek jelen ügy és határozati rendelkezés tekintetében hiányoznak. Az elsőfokú bíróság szakértő3 szakértő véleményének a tartalmát bizonyítékként számba vette, értékelte, illetve ítéletének indokolásában foglalkozott a másik szakértővel történő együttes meghallgatás lehetőségével is (elsőfokú ítélet 2. oldal 6. és 8. bekezdés), a bíróság a rendelkezéshez nem fűzött indokolást, döntéséhez nem rendelt jogorvoslati lehetőséget. E körülmények alapján egyértelmű, hogy a kerületi bíróság a nevezett szakértőt perjogi értelemben ténylegesen nem kívánta kizárni az eljárásból, a rendelkezése arra irányult, hogy az intézmény vezetője ne a korábban eljáró szakértőt jelölje ki az új vélemény adására. E téves szóhasználat így perjogi következményeket nem vont maga után.

[31] Tévedett az elsőfokú bíróság akkor is, amikor az ítélete bevezető részében a 2021. január 19. és április 29. napján megtartott tárgyalásokat nem tüntette fel. Helyesen ismerte fel, hogy a 2021. április 29-én és a 2022. június 7-én megtartott tárgyalás között hat hónapnál hosszabb idő telt el, és törvényes volt az is, hogy a jogosultak erre irányuló indítványának a hiányában a tárgyalást ismétlés nélkül folytatta (/27. sorszámu jegyzőkönyv 1. oldal) [Be. 518. § (3) bekezdés]. A tárgyalás megismétlése nélkül a folytonosság nem szűnik meg, az ügydöntő határozat valamennyi érdemi tárgyláson alapul, e határozatokat az ítélet bevezető részében fel kell tüntetni.

[32] A másodfokú bíróság a bizonyítékok figyelembevétele körében vétett eljárási hibát.

[33] A törvényszék – hivatalból, erre irányuló ügyészégi indítvány nélkül – bizonyítás felvételét látta szükségesnek, melyet a másodfokú eljárásban történő bizonyítás felvételre vonatkozó szabályok megtartásával foganatosított. Az azonban, hogy a másodfokú tárgyaláson az ügyészég által nem indítványozott bizonyítás eredményét a törvényszék a

bűnösség megállapítását eredményező, eltérő tényállás megállapításához fel is használta, már ellentétben a jogszabályi rendelkezésekkel. [Be. 593. (1) bekezdés c) pont].

[34] A másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított (történeti) tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan [Be. 591. § (1) bekezdés 1. fordulat]. A részbeni megalapozatlanság orvoslása a másodfokú bíróságnak törvényben meghatározott kötelessége (EBH2019.B.9.). A megalapozottá tétel során a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma, ténybeli következtetés vagy az ügyészség által indítványozott bizonyítás alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól eltérő tényállás megállapításával az elsőfokú bíróság által felmentett vádlott bűnösségét állapíthatja meg [Be. 593. § (1) bekezdés c) pont]. Eltérő tényállás megállapításának kell tekinteni a tényállás olyan megváltoztatását is, amely a vádlott felmentését követően a felülbírálati eljárásban a vádlott bűnösségének megállapítását eredményezi [Be. 593. § (5) bekezdés a/ pont]. Az eljárási szabályból következően a részbeni felderítetlenség kiküszöbölésére a másodfokú eljárásban felvett bizonyítás csak akkor eredményezheti a vádlott terhén az eltérő tényállás megállapítását, ha a bizonyítás lefolytatására az ügyészség – az eljárás során bármikor – indítványt tett.

[35] A bizonyítás elrendelésekor annak eredménye természetesen nem ismerhető, így önmagában a hivatalból történő bizonyítás felvételétől a bíróság nincs elzárva. Abban az esetben azonban, ha a tárgyaláson felvett bizonyítás eredménye a vádlott terhén bűnösségére kiható bizonyítékot szolgáltat, azt nem lehet figyelembe venni, értékelni és az ügyet az enélkül rendelkezésre álló tények alapján kell elbírálni.

[36] Ez nem érinti azt a törvényi lehetőséget (Be. 593. § (1) bekezdés c/ pont), hogy az elsőfokú bíróság által már lefolytatott bizonyítás eredményt a másodfokú bíróság felhasználja és akár az iratok tartalma, akár logikai következtetés levonása révén állapítson meg a vádlott terhén eltérő tényállást.

[37] Ha a másodfokú bíróság az ítélet megalapozatlanságának kiküszöbölése során a történeti tényállás körében az elsőfokú bíróságtól eltérő tényeket állapít meg, az eltérő tényekkel kapcsolatos bizonyítékokat eltérően értékelheti, egyéb tényeket a felülmérlegelés tilalma véd [Be. 593. § (2) bekezdés]. Az ügyiratok tartalma, illetve helyes ténybeli következtetés útján olyan új tény is a tényállás részévé tehető, amellyel kapcsolatban az elsőfokú bíróság bizonyítékot nem értékelt (EBH2019.B.9.).

[38] Jelen ügyben a másodfokú bíróság a vádlott személyi körülményei körében az iratok tartalma és a másodfokon lefolytatott bizonyítás eredménye alapján a tényállást kiegészítette, pontosította (másodfokú ítélet [10]-[14]).

[39] A személyi körülményekre vonatkozó tények a vádlott meghallgatásának eredményeként a rendes jogorvoslati eljárásokban korlátozás nélkül korrigálhatók [Be. 599. § (2) bekezdés b) pont]. E tekintetben a tárgyalás eredménye is felhasználható volt.

[40] A korrekciók indokoltak voltak, forrása törvényes, eredménye iratszerű.

[41] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított történeti tényállást hiányosnak és logikailag hibás ténykövetkeztetést tartalmazónak értékelte [Be. 592. § (2) bekezdés a) és d) pont] (másodfokú ítélet [15]).

[42] A részbeni megalapozatlanságot a szakértők együttes tárgyalási meghallgatása révén nyert bizonyítékok, az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyításra vonatkozó iratok valós

tartalma, a tárgyalás anyagává tett, de nem értékelt bizonyítékokból származó további bizonyítékok, illetve a valós és kiegészült tényalapon nyugvó logikai következtetések levonásával orvosolta (másodfokú bíróság [4],[15]).

[43] Mindezek alapján megállapította, hogy „A vádlott szervezetében a cselekmény elkövetésének az időpontjában legalább 0,35 mg/l levegőalkohol-koncentrációt eredményező alkohol volt.” (másodfokú ítélet [17]).

[44] A bemutatott eljárási szabályok miatt azonban a másodfokú bíróság a megalapozottá tétel körében nem vehette volna figyelembe a szakértők együttes másodfokú eljárásban fogatosított meghallgatásának az eredményét. Erre tekintettel a harmadfokú bíróság mellőzte a másodfokú ítéletből szakértő3 és szakértő4 másodfokú tárgyaláson tett nyilatkozatának bemutatását (másodfokú ítélet [23]-[25] bekezdés), illetve e bizonyítékokra történő utalást (másodfokú ítélet [28] bekezdés vonatkozó része).

[45] A másodfokú történeti tényálláskorrekció az egyes bizonyítékok szükségszerű mellőzése mellett, a törvényesen igénybevehető bizonyítékok alapján is megalapozott, ugyanis a másodfokú bíróság által megállapított eltérő tényállásrész az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő iratok valós tartalma, a bizonyítékok teljes körű figyelembevétele mellett és mindezek alapján új logikai következtetések levonása révén is megállapítható.

[46] Okszerűen állapította meg a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság iratellenesen rögzítette szakértő3 és szakértő4 orvosszakértő véleményének a tartalmát (másodfokú ítélet [21]-[22]). A kerületi bíróság nézete szerint szakértő3 szakértő „lehetetlennek” minősítette, míg szakértő4 „nagy valószínűséggel” lehetetlennek minősítette, hogy a levegő alkohol értéke fél óra alatt 0,35 mg/l-ről 0,0 mg/l-re csökkenjen (elsőfokú ítélet 2. oldal 6-7. bekezdés). Az elsőfokú bíróság e premisszákból következtetett arra, hogy „orvosi szempontból kizárható” az, hogy mindegyik mérési eredmény valós, utólag pedig lehetetlen megállapítani, hogy melyik mérési eredmény volt a hibás. A téves premisszák azonban rendszerint és jelen eljárásban is téves következtetést eredményeznek.

[47] Ezzel szemben a bizonyítékok valós tartalma szerint, szakértő3 az elsőfokú eljárásban fogatosított szóbeli meghallgatása során kifejezetten hivatkozott olyan személyes tapasztalatára, amikor a kilélegzett levegő alkohol tartalma rövid idő alatt jelen ügyben kimutatottnál is jelentősebb mértékben csökkent (elsőfokú eljárás /12. tjk. 2. oldal). szakértő4 írásbeli szakvéleményében nyelvtani értelemben nem zárja ki kategorikusan a taglalt mértéktől csökkenést. Mivel pedig az eredmények által demonstrált csökkenés élettani realitása nem zárható ki, sőt más esetben bizonyított, a helyes megállapítás az, hogy orvosszakértői eszközökkel nem zárható ki az, hogy a Seres Ethylometerrel 10:08, 10:09 órakor, majd 10:42 és 10:43 órakor mért eredmények mindegyike valós.

[48] Ugyancsak iratszerűtlenül rögzítette a kerületi bíróság, hogy szakértő3 szakértő nem tudott magyarázatot adni, hogy miért fogadta el a Dräger szonda által mért értéket a véleménye megalkotásakor (elsőfokú ítélet 2. oldal 6. bekezdés). Ezzel szemben a Dräger szondát illetően szakértő3 az elsőfokú tárgyaláson kifejtette, hogy az eszközt félrevezető a „nem hiteles” jelzővel illetni, hiszen a rendőrök csak hitelesített szondát használhatnak, ami a hitelesítés hatálya alatt hiteles eredményt szolgáltat. Az eredménnyel kapcsolatban a tájékoztató jelleg megjelölés az okszerűbb (elsőfokú eljárás /12. tjk. 2. oldal). A szakértő magyarázatával a jogszabályi háttér teljes összhangot mutat. „Az ittasság ellenőrzéséről” szóló – a másodfokú határozatban hivatkozott 27/2010 (OT. 14). ORFK utasítást helyébe lépő, 2018. július 1. napjától hatályos – 40/2018. (VI. 29.) ORFK utasítás is meghatározza,

hogy a rendőr feladatának ellátása során ittasság ellenőrzést kizárólag kalibrált elektromos alkoholteszterrel (alkoholteszter), szavatos Spiratest alkoholkimutató indikátorcsővel (alkoholszonda) és hiteles elektromos légalkoholmérő berendezéssel (hiteles mérőeszköz) végez [hivatkozott utasítás 3. pont]. A hiteles mérőeszköz megjelölésből tehát nem következik az alkoholteszter és az alkoholszonda mérési eredményének a hiteltelensége, csupán az, hogy önmagában a szonda által szolgáltatott eredmény alapján büntetőeljárás nem kezdeményezhető, ahhoz más mérőeszköz alkalmazása is szükséges. Utalni kíván a harmadfokú bíróság arra is, hogy a jelen esetben a szonda 10:00 órakor mért 0,33 mg/l eredményével a Seres Ethylometer mint hiteles mérőeszköz 10:08 órakor mért 0,35 mg/l, illetve a 10:09 órakor mért 0,38 mg/l értéke – a hibahatáron belüli – teljes összhangot mutat. Emiatt a szonda eredménye nem csak hiteles, de hitelesített mérőeszközzel igazoltan pontos is.

[49] Tényszerűen mutatott rá a törvényszék, hogy az elsőfokú bíróság a tényállás megállapításánál figyelmen kívül hagyta a bizonyítás anyagává tett rendőri jelentés ténymegállapításait. A rendőri jelentésnek az a megállapítása, hogy a vádlott lehelete alkoholszagú volt, tapasztalati tény, a rendőri jelentés közokirat, az abban foglalt adatokat ellentétes bizonyításig hitelesnek kell tekinteni, a jelentés hivatkozott tartalma bizonyítékként figyelembe vehető. Rögzíteni kell azonban azt is, hogy e bizonyíték nem tekinthető perdöntőnek, mert nem pusztán a rendőri intézkedést közvetlenül megelőző vezetés előtti szeszesital fogyasztás a bizonyítandó tény, hanem az is, hogy ennek során a vezető szervezetébe a törvényben meghatározott ethylalkohol mennyiség került. Erre a mennyiségre pedig a lehelet alkoholos aromája alapján nyilvánvalóan nem lehet következtetni.

[50] A figyelembe vehető bizonyítékok alapján is megállapítható, hogy a rendőri intézkedést közvetlenül megelőzően (9:55 óra) a vádlott gépi meghajtású járművet vezetett. A vádlott tüdejéből kilélegzett levegő alkohol-koncentrációja 10:00 órakor 0,33 mg/l, 10:08 órakor 0,35 mg/l, 10:09 órakor 0,38 mg/l volt. A vádlott a vezetés befejezése és a légalkohol mérések megkezdése között nem fogyasztott alkoholt. Ebből különleges szakértelem hiányában is az következik, hogy a vádlott szervezetében a vezetés idején is volt annyi szeszes ital fogyasztásából származó alkohol, ami a mért légalkoholkoncentráció értékeket eredményezte.

[51] Megjegyzi a harmadfokú bíróság továbbá, hogy:

[52] – A másodfokú tárgyaláson a hatóság által kirendelt szakértők fenntartották a korábban adott véleményüket, arról az írásbeli véleményhez képest csak részletesebb felvilágosítást adtak, ezért valójában új bizonyítékot nem szolgáltatottak. A szükséges adatokat az elsőfokú eljárásban adott véleményeik is tartalmazzák.

[53] - A szakértői bizonyítást annak a vizsgálata tette szükségessé, hogy a vádlottnál mért alkohol-anyagcserére vonatkozó értékeket az élettani realitások nem zárják-e ki. A védelmi észrevételként számításba jövő magánszakértői vélemény is erre a kérdésre kereste a választ. A hatóság által kirendelt mindkét szakértő a szakértő5 által megfogalmazott észrevétel ismeretében alakította ki véleményét. Abból a tényből, hogy szakértő3 a tárgyaláson fenntartotta a véleményét, szakértő4 írásbeli véleményében az élettani realitást nem zárta ki – további meghallgatásuk nélkül is következik – hogy nem tartották elfogadhatónak az észrevétel tartalmát.

[54] – A vád tárgyává tett cselekmény tekintetében nem képezi bizonyítás tárgyát sem a vezetéskori „alkoholos befolyásoltság” sem a vezetéskori alkoholkoncentráció. A tényállásban írt ittas állapot megállapításához és a bűncselekmény megvalósulásához nem szükséges, hogy a Btk. 240. § (3) bekezdésében meghatározott alkoholkoncentráció a cselekmény elkövetésének idejére bekövetkezzen és a vezetéskor fennálljon, erre utal a törvényi szóhasználat az „alkalmas” jelzővel. Elegendő annak bizonyítása, hogy ezt az alkoholkoncentrációt előidéző alkohol az elkövető szervezetébe a vezetés megkezdése előtt kerüljön. Az ittas állapot ezért akkor is megállapítható, ha a felszívódás még csak folyamatban van, vagy az alkohol lebomlása már előrehaladott (EBH2018. B17.) (Azonos tartalommal: Kúria Bfv.II.502/2022/9.).

[55] A harmadfokú bíróság a határozatát arra a tényállásra alapítja, amely alapján a másodfokú bíróság az ítéletét meghozta, kivéve, ha a másodfokú bíróság ítélete a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntés tekintetében megalapozatlan [Be. 619. § (1) bekezdés]. A másodfokú ítélet esetleges megalapozatlanságának a kiküszöbölése a harmadfokú bíróságnak is kötelezettsége, azzal, hogy a megalapozottság érdekében bizonyítást nem folytathat [A Be. 619. § (2) bekezdés] A megalapozottá tétel az elsőfokú, illetve a másodfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma, vagy a tényekre vonatkozó helyes logikai következtetés alapján végezhető el, amely eredményezheti a tényállás kiegészítését, helyesbítését vagy akár eltérő tényállás megállapítását is a vádlott javára, felmentését is eredményező módon [Be. 619. § (3) bekezdés].

[56] A másodfokú bíróság által figyelembe vett tényállás az általa elvégzett korrekciókkal teljes egészében megalapozott, irányadó a harmadfokú eljárásban is.

[57] A jogkövetkezmények törvényességének és indokoltságának a vizsgálata során a harmadfokú bíróság a következőket állapította meg.

[58] A másodfokú bíróság a bűncselekmény megvalósulása tekintetében helyes következtetésre jutott. Emellett azonban a diszpozíciónak megfelelés feltételei között a KRESZ szabály megszegésére történő utalás téves (másodfokú ítélet [29]).

[59] A járművezetés ittas állapotban vétségét az követi el, aki ittas állapotban vasúti vagy légi járművet, gépi meghajtású úszólétesítményt vagy közúton, illetve közforgalom elől el nem zárt magánúton gépi meghajtású járművet vezet [Btk. 236. § (1) bekezdés]. A jelen ügyben elbírálendő esemény a közúti közlekedésben történt, ami akkor tekinthető tényállásszerűnek, ha az elkövető gépi meghajtású járművet, közúton, illetve közforgalom elől el nem zárt magánúton, ittas állapotban vezetett.

[60] A büntetendő magatartást ún. leíró (tehát nem keretdiszpozíció), a bűncselekmény lényeges ismérveit megjelenítő törvényi tényállás fogalmazza meg, vagyis a tényállás nem utal büntetőjogon kívüli szabály megsértésére, ezért mind a tényállásszerűség, mind a jogkövetkezmények szempontjából irreleváns a KRESZ 4.§ (1) bekezdés c) pontjában írt rendelkezés egyidejű megsértése. Ezen túlmenően a két rendelkezés konkrét tartalma sem azonos.

[61] Az ittas állapot fogalmát, maga a büntetőtörvény határozza meg. A szervezetben lévő alkohol légalkohol méréssel történt meghatározása esetén, ittas állapotban lévő személynek

azt kell tekinteni, akinek a szervezetében 0,25 milligramm/liter levegőalkohol-koncentrációnál nagyobb érték előidézésére alkalmas szeszes ital fogyasztásából származó alkohol van [Btk. 240. § (3) bekezdés].

[62] Közút a köz, azaz mindenki által igénybe vehető utat jelenti, és a közforgalom elől el nem zárt magánút sem jelent mást, merthogy rendeltetése ugyancsak a köz forgalmát biztosítja [1988. évi I. törvény (KKt.) 32. § (1) bekezdése, illetve a „közúti közlekedés szabályairól” szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (KRESZ) 1. számú függelék I. pont a) alpont].

[63] A járművezetésen a jármű haladásához nélkülözhetetlen vezetéstechnikai teendők elvégzését kell érteni (BH1982. 365.).

[64] A közúti jármű „a közúti szállító- vagy vontató eszközt”, ideértve „az önjáró vagy vontatott munkagépet is”, de nem tekinthető azonban” a gyermekkocsi, a talicska és egyes mozgáskorlátozottak közlekedésére szolgáló kerekesszékek.

[65] Gépi meghajtású járművön azokat a járműveket kell érteni, amelyeket beépített erőgép hajt (BH1985. 332).

[66] Ezeknek a törvényi feltételeknek a vádlott magatartása megfelelt.

[67] Büntethetőségi akadály hiányában, a szándékos elkövetés mellett a tényállásszerű cselekmény tekintetében a vádlott bűnösségének a megállapítása is törvényes volt.

[68] Ezért törvényesen állapította meg a másodfokú bíróság a vádlott bűnösségét járművezetés ittas állapotban vétségében [Btk. 236. § (1) bekezdés].

[69] A vádlott által elkövetett bűncselekmény két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, a tételkeret alsó határa három hónap [Btk. 36. § (1) bekezdés].

[70] A másodfokú bíróság helyesen vette figyelembe a büntetéskiszabás során számításba jövő körülményeket.

[71] A jogkövetkezmények a törvény értelmében alkalmazhatók, illetve alkalmazandók [Btk. 33. § (4) bekezdés, 55. § (2) bekezdés].

[72] Mértékük igen méltányos. A vádlott – figyelembe vehető – előéleti adatai között is szerepel egy 2016. augusztus 07. napján elkövetett azonos bűncselekmény, amely miatt közérdekű munka és pénzbüntetés is kiszabásra került. Ezek a jogkövetkezmények nem tartották vissza az újabb azonos bűncselekmény elkövetésétől. A bűncselekmény ismétlődő elkövetése különösen a specifikus szankció hosszabb tartamú kiszabását is indokolhatja, azzal, hogy a többszörös elkövetés a vezetésre való morális alkalmatlanság lehetséges vizsgálatát is felvetheti (Btk. 56. § (5) bekezdés).

[73] A vádlottal szemben alkalmazott jogkövetkezmény enyhítésére tehát nincs törvényes lehetőség. A vádlott terhére történt másod fellebbezés hiánya súlyosítási tilalmat vont maga után [Be. 617. § alapján, 595. § (1) bekezdés].

[74] A másodfokú ítélet további rendelkezései is törvényesek.

[75] A harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, mert a védelmi fellebbezések alaptalanok voltak a másodfokú ítéletet nem kellett hatályon kívül helyezni, továbbá a súlyosítási tilalom korlátai miatt nem lehetett megváltoztatni [Be. 623. §].

Budapest, 2023. év szeptember hó 20. napján

Dr. Ujvári Ákos s.k.
a tanács elnöke

Dr. Fülöp Ágnes Katalin s.k.
előadó bíró

Dr. Patassy Bence s.k.
bíró

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 23.Bf.6611/2022/16. számú ítélete, a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság 16.Bhar.133/2023/6. számú végzése folytán 2023. év szeptember hó 20. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2023. év szeptember hó 20. napján

Dr. Ujvári Ákos s.k.
a tanács elnöke